

nu — med lidt Bitterhed antydet, at jeg ikke vil unde den fattige Mand det gule Smør; men selv vilde jeg nok spise det. Jeg skal til det ærede Meblems Oplysning sige, at jeg aldrig spiser farvet Smør, saa i den Henseende maa han lade mig være udenfor den Sag. Jeg spiser ikke Butterine, jeg spiser kun ufarvet Smør, og altsaa kan jeg ikke af egennyttige Grunde misunde noget Menneſte Farven. Jeg tror i det Hele taget, at det, at gjøre dette Spørgsmaal til et Klasseſpørgsmaal, denne Blanding af Klasse- og politiske Spørgsmaal er en feil Maade at tage Sagen paa. Man siger, at det er Godsseierinteresse. Ja, naturligvis er det Godsseierinteresse, for saa vidt som det er Landbrugerinteresse, thi Godsseierne ere jo Landbrugere. Jeg har lagt Mærke til, at man her har ment at gavne denne Sag ved at antyde, at her var det Godsseierne, der forførte Bønderne, eller Bønderne, der forførte Godsseierne — jeg veed ikke, hvilket det var. Men det er ganske klart, at der her foreligger et Spørgsmaal, hvorved det viser sig, at den kunstlig opagiterede politiske Inddeling ikke slaar til. Det viser sig, at det er muligt for os at komme til at forhandle med hinanden, at hele denne rent politiske Inddeling af Befolkningen efter, om man støtter Ministeriet eller ikke, ikke slaar til, at her er en Sag, hvor selv vore Modstandere, som ikke ville høre Ræson fra vor Side og aldrig ville tale med os om Rogenting, dog finde det nødvendigt at henvende sig til Bønderne i Folkethinget og tage imod deres Hjælp. Jeg finder dette nyttigt og rigtigt, og jeg vil haabe, at der er mange flere Sager, hvor der vilde være Mulighed for et Samarbejde mellem de forskjellige Klasser i Samfundet. Havde det været Tilfældet havde vi sikkert været inde paa en hel anden politisk Udvikling end den, vi have været inde paa i de sidste Aar. Er der Noget, som er slet og uheldigt, er det — næst efter den Politikk, som deler sig efter religiøse Modſætninger — Klassepolitiken. Hele denne Modstand mod vor frie Udvikling, hele denne forfatningsfjendiske Reaktio, hvad Andet er den bygget paa end Klassepolitikk? Den beroer netop paa, at man har vidst at holde Klasserne mod hinanden i stærk Strid og at hindre dem i at se, at de i Virkeligheden paa mange Omraader have fælles Interesser. Jeg er fuldstændig vis paa, at den Tid kommer, da de Herrer i Landstinget ville se, at de ogsaa have samme Interesser som vi paa det forfatningsmæssige Omraade, og at det ikke er den bedste Veie for dem til at varetage deres

Interesser, at følge Bureaokratiet i saa Henseende i Stedet for at arbejde sammen med Demokratiet. Men naar de i denne Sag anse det for nødvendigt — og Sligt er jo altid klarere, naar det dreier sig om økonomiske Spørgsmaal — at arbejde sammen med os, naar de ville have noget Ordentligt ud deraf, siger jeg: Saa meget bedre. Derfor mangle alle disse Forsøg paa at stemple dem som frisindede, der ere for Kunstsmørret, og dem som reaktionære, der ere imod det, ethvert virkeligt Grundlag.

Det er blevet paastaet her i Salen om den tyſte Margarinalov — der er langt strængere end den, som mange Modstandere af Margarinen her ønske, idet den forbyder Indblanding med Smør, hvilket er et meget vigtigt Punkt i Loven og en meget stærk Indgriben i Margarinproduktionen — at den blev vedtaget i den tyſte Rigsdag af det tyſt-frisindede Parti. Dette er imidlertid aldeles forkert. Det tyſt-frisindede Parti vedtager ingen Lov, dertil er Partiet meget for faatalligt. Det blev ved de sidste Valg reduceret til 30—40 Medlemmer, og et saadant Parti sætter ingen Sager igjennem i en Forsamling paa 4—500 Medlemmer. For Resten modsatte det tyſt-frisindede Parti sig Loven. De, der modsatte sig Loven, var for det Første det faste Regjeringsparti, der følger den nuværende Rigsstansler i Thytt og Lyndt, dernæst Ministeren selv og fremdeles de Nationalliberale, de Tyſt-Frisindede og Social-Demokraterne. Men det store Flertal af Rigsstanslerens Parti er hans faste Folk, de saakaldte Konservativt eller det tyſte Rigsparti eller hvad det kaldes, som er et fuldstændigt bureaukratisk Parti, altsaa et rent Embedsmændsparti og de Nationalliberale. De, der satte Bestemmelsen igjennem, var en Blanding af Konservativt, Centrumsfolk og Folk, som repræsentere mange forskjellige Anskuelser. Denue Afstemning i den tyſte Rigsdag viser — det er derfor, jeg er kommen nærmere ind paa det — tydelig, at det, det her dreier sig om, er: Landbo-interesser imod Kjøbstadinteresser. Derfor sprang alle Partier i den tyſte Rigsdag fra hinanden, og derfor mødtes Landboere af alle Partier, og derfor gif Kjøbstadboere af alle Partier sammen. Sagen er, at her dreier det sig hverken om konstitutionelle Principper, om store politiske Partimodſætninger eller om Klassemodſætninger, om ingen af Delene; her ere vi inde paa den rene, skjære Interesspolitik, og Interesspolitik er en meget fornuftig Politikk. Al fornuftig Politikk er Interesspolitik. Politikk er jo ikke